

**Конвенция № 187 относно изграждането на наследчителна рамка за
безопасност и здраве при работа, 2006 година**

Генералната конференция на Международната организация на труда, свикана в Женева от Административния съвет на Международното бюро по труда на 31 май 2006 година на своята деветдесет и пета сесия,

като призна глобалното разпространение на професионални болести, трудови злополуки и смъртни случаи и необходимостта от по-нататъшни действия за намаляването им, и

като припомни, че защитата на работниците при заболяване, болест и злополуки, свързани с трудовото отношение, е сред основните цели на Международната организация на труда, залегнали в нейната Конституция, и

като призна, че професионалните болести, трудовите злополуки и смъртните случаи се отразяват отрицателно на производителността, икономическото и социалното развитие, и

като отбеляза Параграф III(ж) от Декларацията от Филаделфия, с която Международната организация на труда тържествено поема задължението да насърчава сред нациите приемането на световни програми, осигуряващи надеждна закрила на живота и здравето на трудещите се във всички професии, и

като взе предвид Декларацията на Международната организация на труда за основните принципи и права в областта на труда и механизъм за нейното прилагане, приета през 1998 година, и

като отбеляза Конвенция № 155 относно безопасността и здравето на трудещите се, 1981 г., Препоръка № 164 относно безопасността и здравето на трудещите се, 1981 г., и други инструменти на Международната организация на труда, имащи отношение към наследчителната рамка в областта на безопасността и здравето при работа, и

като припомни, че насърчаването на безопасността и здравето при работа е част от Дневния ред за достоен труд за всички на Международната организация на труда, и

като припомни Заключенията относно дейностите, свързани със стандартите на Международната организация на труда в сферата на в областта на безопасността и здравето при работа – глобална стратегия, приета от Генералната конференция на Международната организация на труда на своята 91-ва сесия, проведена през 2003 година, и по-специално по отношение на гарантирането на приоритет на безопасността и здравето при работа в националните планове и програми, и

като подчертава важността на продължителното насърчаване на национална превантивна култура за безопасност и здраве при работа, и

след като реши да приеме определени решения във връзка с безопасността и здравето при работа, които представляват четвъртата точка от дневния ред на сесията, и

след като определи, че тези предложения трябва да бъдат оформени като международна конвенция,

прие на петнадесетия ден от месец юни на 2006 г. следната конвенция, която може да бъде наричана Конвенция относно изграждането на насьрчителна рамка за безопасност и здраве при работа, 2006 г.

I. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

За целите на настоящата конвенция:

- (а) понятието "национална политика" означава националната политика в областта на професионалната безопасност и здраве и работната среда, разработена в съответствие с принципите на Член 4 от относно безопасността и здравето на трудещите се, 1981 г.;
- (б) понятието "национална система за безопасност и здраве при работа" или наричана за краткост "национална система" означава инфраструктурата, която осигурява основната рамка за прилагане на националната политика и националните програми за безопасност и здраве при работа;
- (в) понятието "национална програма за безопасност и здраве при работа" или наричана за краткост "национална програма" означава всяка национална програма, която включва целите, поставени за изпълнение с оглед на предварително определени срокове, приоритети и мерки, които са насочени към подобряване на безопасността и здравето при работа, както и мерки за оценка на постигнатия напредък;
- (г) понятието "национална превентивна култура за безопасност и здраве" означава култура, при която правото на безопасна и здравословна работна среда се уважава на всички нива, като правителствата, работодателите и работниците активно участват за осигуряване на безопасна и здравословна работна среда чрез система от точно определени права, отговорности и задължения, и при което върховенство се отдава на принципа на превенция.

II. ЦЕЛИ

Член 2

1. Всяка държава членка, която ратифицира настоящата конвенция, поема задължението да насьрчава трайно подобряване на безопасността и здравето при работа с цел превенция на професионални болести, трудови злополуки и смъртни случаи и за тази цел, след консултация с представителните организации на работодателите и на работниците, разработва национална политика, национална система и национална програма.
2. Всяка държава членка приема активни мерки за постепенно постигане на безопасна и здравословна работна среда чрез създаването на национална система и изработването на национални програми за безопасност и здраве при работа, вземайки предвид принципите, залегнали в инструментите на Международната организация на труда относно насьрчителната рамка в областта на безопасността и здравето при работа.
3. Всяка държава членка преразглежда периодично в консултация с представителните организации на работодателите и на работниците мерките,

които трябва да бъдат приети за ратифициране на съответните конвенции на Международната организация на труда в областта на безопасността и здравето при работа.

III. НАЦИОНАЛНА ПОЛИТИКА

Член 3

1. Всяка държава членка настърчава създаването на безопасна и здравословна работна среда чрез одобряването на национална политика.
2. Всяка държава членка настърчава и подобрява на всички възможни нива правото на работниците на безопасна и здравословна работна среда.
3. При приемане на своята национална политика, с оглед на националните условия и практика и след консултация с представителните организации на работодателите и на работниците, всяка държава членка определя основни принципи за настърчаване, като оценка на професионалните рискове или вредности; борба срещу професионалните рискове или вредности още при възникването им; и разработване на национална превантивна култура за безопасност и здраве, която включва информационни, консултантски и обучителни дейности.

IV. НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА

Член 4

1. Всяка държава членка, след консултация с представителните организации на работодателите и на работниците, изгражда, поддържа, постоянно развива и периодично ревизира своя национална система за безопасност и здраве при работа.
2. Националната система за безопасност и здраве при работа включва, освен всичко останало, и:
 - (а) закони и наредби, колективни договори, когато има такива, и всички други инструменти от областта на безопасността и здравето при работа;
 - (б) ведомство или орган, или съответно ведомства или органи, на които са възложени компетенции в областта на безопасността и здравето при работа, определени в съответствие с националното законодателство и практика;
 - (в) механизми за осигуряване на съответствие с националното законодателство и нормативните актове, включително и изграждане на системи за осъществяване на инспекция;
 - (г) мерки за настърчаване, в дух на предприемчивост, на сътрудничеството между управленските органи, работниците и техните съответни представители като важен елемент от превантивните мерки, свързани с работното място.
3. Националната система за безопасност и здраве при работа включва, по възможност:

- (а) национален тристраниен консултативен орган, или органи, който обсъжда въпросите от областта на безопасността и здравето при работа;
- (б) информационни и консултантски услуги в областта на безопасността и здравето при работа;
- (в) осигуряване на подходящо обучение безопасност и здраве при работа;
- (г) услуги по трудова медицина в съответствие с националното законодателство и практика;
- (д) проучвания и изследвания в областта на безопасността и здравето при работа;
- (е) механизъм за събиране и анализиране на данни за професионални болести и трудови злополуки, като се вземат предвид съответните инструменти на Международната организация на труда;
- (ж) условия за сътрудничество със съответните застрахователни и социално-осигурителни схеми, покриващи професионалните болести и трудовите злополуки; и
- (з) подкрепящи механизми за постепенно подобряване на условията за безопасност и здраве при работа в микропредприятията, в малките и средните предприятия и в неформалния сектор.

V. НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА

Член 5

1. Всяка държава членка определя, прилага, наблюдава, оценява и периодично ревизира своята национална програма за безопасност и здраве при работа след консултация с представителните организации на работодателите и на работниците.
2. Националната програма:
 - (а) насърчава развитието на национална превентивна култура за безопасност и здраве;
 - (б) допринася за закрилата на трудещите се, като премахва или намалява, доколкото това е практически възможно, свързаните с труда вредности и рискове, в съответствие с националното законодателство и практика, с цел превенция на безопасността и здравето на работното място;
 - (в) се изработва и ревизира след извършване на анализ на националната ситуация по отношение на безопасността и здравето при работа, в това число и анализ на Националната система за професионална безопасност и здраве;
 - (г) включва целите, насоките и показателите за напредък; и
 - (д) се подкрепя, по възможност, от други допълващи национални програми и планове, които подпомагат постепенното изграждане на безопасна и здравословна работна среда.

3. Националната програма се популяризира сред широката общественост и, доколкото това е възможно, се подкрепя и осъществява на най-високо ниво от националните институции.

VI. ФИНАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 6

Настоящата конвенция не ревизира друга международна конвенция или препоръка в областта на труда.

Член 7

Официалните ратификации на настоящата конвенция се съобщават на генералния директор на Международното бюро по труда за регистрация.

Член 8

1. Настоящата конвенция обвързва единствено тези държави членки на Международната организация на труда, чиито ратификации са регистрирани от генералния директор на Международното бюро по труда.

2. Настоящата конвенция влиза в сила 12 (дванайсет) месеца след датата, на която ратификациите на две държави членки са регистрирани от генералния директор.

3. Впоследствие настоящата конвенция влиза в сила за всяка държава членка 12 (дванайсет) месеца след датата, на която нейната ратификация е била регистрирана.

Член 9

1. Държава членка, която е ратифицирала настоящата конвенция, може да я денонсира след изтичането на 10 години от датата на първоначалното ѝ влизане в сила с акт, изпратен до генералния директор на Международното бюро по труда за регистрация. Денонсирането ще влезе в сила една година след датата на регистрирането му.

2. Всяка държава членка, която е ратифицирала конвенцията и която в срок от една година след изтичането на периода от 10 (десет) години по предходната алинея не използва възможността за денонсиране, предвидена в този член, ще бъде обвързана за нов период от 10 (десет) години и впоследствие ще може да денонсира настоящата конвенция при изтичането на всеки период от 10 години съгласно условията, предвидени в този член.

Член 10

1. Генералният директор на Международното бюро по труда уведомява всички държави - членки на Международната организация на труда, за регистрирането на всички ратификации и денонсирания, за които е уведомен от държавите - членки на организацията.

2. При уведомяване на всички държави - членки на Международната организация на труда, за регистрирането на втората ратификация, която му е съобщена, генералният директор довежда до знанието на държавите - членки на организацията, датата, на която конвенцията влиза в сила.

Член 11

Генералният директор на Международното бюро по труда съобщава пълните подробности за всички актове на ратификация и денонсиране, регистрирани от него в съответствие с разпоредбите на предходните членове, на генералния секретар на Организацията на обединените нации с цел да се регистрират в съответствие с разпоредбите на член 102 от Устава на Организацията на обединените нации.

Член 12

Всеки път, когато прецени за необходимо, Административният съвет на Международното бюро по труда представя на Генералната конференция доклад относно прилагането на настоящата конвенция и анализ относно необходимостта от включването в дневния ред на Конференцията въпроса за нейното цялостно или частично изменение.

Член 13

1. В случай че Конференцията приеме нова конвенция, частично или изцяло изменяща настоящата, тогава, освен ако новата конвенция не предвижда друго:

- (а) ратификацията на новата ревизираща конвенция от държава член денонсира незабавно *ipso jure* (по право) настоящата конвенция, независимо от предписанията на член 9 по-горе, ако и когато новата конвенция влезе в сила;
- (б) от датата на влизане в сила на новата ревизираща конвенция настоящата конвенция престава да бъде открита за ратификация от държавите членки.

2. Във всички случаи настоящата конвенция остава в сила в настоящия си вид и съдържание за тези държави членки, които са я ратифицирали, но не са ратифицирали ревизиращата конвенция.

Член 14

Английският и френският текст на настоящата конвенция имат еднаква сила.

Тук изложеният текст на конвенцията е автентичен и е приет от Генералната конференция на Международната организация на труда на своята деветдесет и пета сесия, проведена в Женева и закрита на 16 юни 2006 година.

В потвърждение на това положихме подписите си на същия този ден, 16 юни 2006 година.

Честмир Сайда
Председател на Генералната конференция

Хуан Сомавия
Генерален директор на Международното бюро по труда

Настоящият текст на конвенцията е автентично копие на оригинала, подписан от Председателя на Генералната конференция и Генералния директор на Международното бюро по труда.

Копието е заверено вярно с оригинала.

За Генералния директор на Международното бюро по труда: Ан Требилкок,
правен съветник

ПРИЛОЖЕНИЕ

ИНСТРУМЕНТИ НА МЕЖДУНАРОДНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТРУДА, КОИТО ИМАТ ОТНОШЕНИЕ КЪМ НАСЪРЧИТЕЛНАТА РАМКА ЗА БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ ПРИ РАБОТА

I. КОНВЕНЦИИ

Конвенция № 81 относно инспекцията по труда, 1974 г. (Labour Inspection Convention, 1947) (No. 81)

Конвенция № 115 относно радиационната защита, 1960 г. (Radiation Protection Convention, 1960) (No. 115)

Конвенция № 120 относно хигиената в търговията и канторите (Hygiene (Commerce and Offices) Convention, 1964 (No. 120)

Конвенция № 121 относно обезщетенията при трудови злополуки и професионални заболявания, 1964 г. (Employment Injury Benefits Convention, 1964 (No. 121)

Конвенция № 129 относно инспекцията по труда в областта на земеделието, 1969 г. (Labour Inspection (Agriculture) Convention, 1969 (No. 129)

Конвенция № 139 относно превантивната и контролна дейност относно професионалните рискове, причинени от канцерогени вещества и агенти, 1974 г. (Occupational Cancer Convention, 1974 (No. 139)

Конвенция № 148 за работната среда във връзка със замърсяването на въздуха, шума и вибрациите, 1977 г. (Working Environment (Air Pollution, Noise and Vibration) Convention, 1977 (No. 148)

Конвенция № 152 относно безопасността и здравето на трудещите се в пристанищните докове от 1979 г. (Професионалната безопасност и здраве (Dock Work) Convention, 1979 (No. 152)

Конвенция № 155 относно безопасността и здравето на трудещите се, 1981 г. (Професионалната безопасност и здраве Convention, 1981 (No. 155)

Конвенция № 161 относно здравните служби по трудова медицина, 1985 г. (Occupational Health Services Convention, 1985 (No. 161)

Конвенция № 162 за азбеста, 1986 г. (Asbestos Convention, 1986 (No. 162)

Конвенция № 167 относно безопасност и здраве в строителния сектор, 1988 г. (Safety and Health in Construction Convention, 1988 г. (No. 167)

Конвенция № 170 за химическите вещества, 1990 г. (Chemicals Convention, 1990 (No. 170)

Конвенция № 174 относно предотвратяването на големи промишлени аварии, 1993 г. (Prevention of Major Industrial Accidents Convention, 1993 (No. 174)

Конвенция № 176 за безопасност и здраве на трудещите се в мините, 1995 г. (Safety and Health in Mines Convention, 1995 (No. 176)

Протокол от 1995 година към Конвенция № 81 относно инспекцията по труда, 1974 г. (Protocol of 1995 to the Labour Inspection Convention, 1947 (No. 81)

Конвенция № 184 относно безопасност и здраве в селското стопанство, 2001 г. (Safety and Health in Agriculture Convention, 2001 (No. 184)

Протокол от 2002 година към Конвенция № 155 относно безопасността и здравето на трудещите се, 1981 г. (Protocol of 2002 to the Profесионалната безопасност и здраве Convention, 1981 (No. 155)

II. ПРЕПОРЪКИ

Препоръка № 81 относно инспекцията по труда, 1947 г. (Labour Inspection Recommendation, 1947 (No. 81)

Препоръка № 82 относно инспекцията по труда в областта на минното дело и транспорта, 1947 г. (Labour Inspection (Mining and Transport) Recommendation, 1947 (No. 82)

Препоръка № 97 относно защитата на здравето на трудещите се, 1953 г. (Protection of Workers' Health Recommendation, 1953 (No. 97)

Препоръка № 102 за здравните заведения, 1956 г. (Welfare Facilities Recommendation, 1956 (No. 102)

Препоръка № 114 относно радиационната защита, 1960 г. (Radiation Protection Recommendation, 1960 (No. 114)

Препоръка № 115 относно настаняването на работниците от 1961 г. (Workers' Housing Recommendation, 1961 (No. 115)

Препоръка № 120 относно хигиената в търговията и канторите, 1964 г. (Hygiene (Commerce and Offices) Recommendation, 1964 (No. 120)

Препоръка № 121 относно обезщетенията при трудови злополуки и професионални заболявания, 1964 г. (Employment Injury Benefits Recommendation, 1964 (No. 121)

Препоръка № 133 за трудовата инспекция в областта на земеделието, 1969 г. (Labour Inspection (Agriculture) Recommendation, 1969 (No. 133)

Препоръка № 147 за превантивната и контролна дейност относно професионалните рискове, причинени от канцерогенни вещества и агенти, 1974 г. (Occupational Cancer Recommendation, 1974 (No. 147)

Препоръка № 156 за работната среда във връзка със замърсяването на въздуха, шума и вибрациите, 1977 г. (Working Environment (Air Pollution, Noise and Vibration) Recommendation, 1977 (No. 156)

Препоръка № 160 относно безопасността и здравето на трудещите се в пристанищните докове, 1979 г. (Profесионалната безопасност и здраве (Dock Work) Recommendation, 1979 (No. 160)

Препоръка № 164 относно безопасността и здравето на трудещите се, 1981 г. (Profесионалната безопасност и здраве Recommendation, 1981 (No. 164)

Препоръка № 171 относно здравните служби по трудова медицина, 1985 г.
(Occupational Health Services Recommendation, 1985 (No. 171)

Препоръка № 172 за азбеста, 1986 г. (Asbestos Recommendation, 1986 (No. 172)

Препоръка № 175 относно безопасност и здраве в строителния сектор, 1988 г.
(Safety and Health in Construction Recommendation, 1988 (No. 175)

Препоръка № 177 за химическите вещества, 1990 г. (Chemicals Recommendation, 1990 (No. 177)

Препоръка № 181 относно предотвратяването на големи промишлени аварии, 1993 г. (Prevention of Major Industrial Accidents Recommendation, 1993 (No. 181)

Препоръка № 183 за безопасност и здраве на трудещите се в мините, 1995 г.
(Safety and Health in Mines Recommendation, 1995 (No. 183)

Препоръка № 192 относно безопасност и здраве в селското стопанство, 2001 г.
(Safety and Health in Agriculture Recommendation, 2001 (No. 192)

Препоръка № 194. относно списъка на професионалните болести, регистрирането и оповествяването на трудовите злополуки и професионалните болести, 2002 г. (List of Occupational Diseases Recommendation, 2002 (No. 194)

Тук изложеният текст на препоръката е автентичен и е приет от Генералната конференция на Международната организация на труда на своята деветдесет и пета сесия, проведена в Женева и закрита на 16 юни 2006 година.

В потвърждение на това положихме подписите си на същия този ден, 16 юни 2006 година.

Честмир Сайда
Председател на Генералната конференция

Хуан Сомавия
Генерален директор на Международното бюро по труда

Настоящият текст на препоръката е автентично копие на оригинала, подписан от Председателя на Генералната конференция и Генералния директор на Международното бюро по труда.

Копието е заверено вярно с оригинала.

За Генералния директор на Международното бюро по труда: Ан Требилкок,
правен съветник